

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII

Price 15c

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, — Tuesday, November 8, 1977

Nr. 263

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

RUSUS VADINA FASISTINIAIS KOMUNISTAIS

GEORGIA VALSTIJOJ PRAKIURŲ TOCCOA UŽTVANKA ŽUVO 37 ŽMONES

Šiaurės Karolinoje smarkiai pakilo vanduo, gyvybės neteko 5, daugelis dingo

TOCCOA, Ga. — Praeitą sekmadienį Georgia, N. Carolina ir kitose valstybėse iškrito nepaprastai smarkūs lietus, padaręs vietos gyventojams nepaprastai didelių nuostolių. Toccoa apylinkėse prakiuro gana aukšta užtvanka, kuri visiškai išgriovė miestelį ir užnuošė 37 žmones. Daugiausia nukentėjo jauni vaikai, kurių tėvai nespėjo apsaugoti. Plaukti mokėjusieji buvo bėgančio vandens metoni kaip sapalai, bet jie turėjo progos bent išgelbėti savo gyvybę. Plaukti nebendžiūsieji arba nemokėjusieji vandens bangų buvo parbloškinti žemėn ir vandens srovės užverstų gyvi likusieji bandė išgelbėti pasimetusius ir likusius be pastovės ir be duonos.

Smarkus vanduo atima gyvybę

Audra labai smarkiai plakė visą šiaurės Karolinos pakraštį išvaidama laukan visus gyventojus. Pradžioje manyta, kad žuvo tik tai, penki, bet dabar paaiškėjo, kad žuvusių skaičius gali būti žymiai didesnis, nes daugelis yra dingę be žinios. Jie dar gali kur nors slapstytis, bet taip pat gali būti prigėrę. Išardyti visi keliai, suminkštėję plentai, o apie tiltus ir tiltelius ir kalbėti netenka. Senai žmonės nebeprisimena tokio smarkaus lietus.

Israelis draugauja su Pietų Afrika

Israelio užsienio reikalų ministras Mosė Dayan sekmadienį pasakė, kad Pietų Afrika "visuomet buvo Israelio draugas ir mes dėl prezidento Carterio užimtos pozicijos savo draugo neapleisime". Numanoma, kad Dayan turi galvoti, kad Carteris remia Jungtinių Tautų embargo uždraudimą parduoti ginklus baltųjų valdomai Pietų Afrikai.

Nors aparteido politikai Israelis nepritarė, tačiau kiti iš kitų valstybių naminius reikalus Israelis nematė reikalo.

"Visi santykiai tarp Israelio ir Pietų Afrikos tvarkomi prisilaikant tarptautinių įstatų", — teigė jis.

Israelis, kaip aiškėja, palaiko su Pietų Afrika klastinčius militarinius santykius.

Padės mokėti teismo baudą

WASHINGTON, D. C. — Richard M. Helms, buvęs CIA viršininkas, teismo buvo nubautas už kongreso komitetui suteiktas neteisingas žinios. Joks valstybės tarnautojas negali meluoti, kad ir svarbiais sumetimais, kongreso komitetui. Helms pripažino kaltę teisėjui, o šis, iš klausęs įvykių eiga nubaudė jį 2,000 dolerių bauda. CIA tarnautojai, sumedami po šimtine, tuojau sudėjo buvusiam viršininkui uždėtą teismo baudą.

Lis, debesuotas
Saulė teka 6:30, leidžiasi 4:38

TRUMPAI IS VISUR

★

Ligų kontrolės Centras Atlanta, Ga., pradėjo tirti pranešimus apie keletą mirimų tarpe asmenų, vartojančių skydus, protezinius svorius numesti. "Mes nesakome buvo ar nebuvo mirimų, susijusių su to produkto vartojimu", atsakė į klausimą **Marlo ir Vaisto** Administracija (FDA), kuri padeda ta klausimą ištirti. Manoma, kad ir Sveikatos departamentas bus įtrauktas ištirti ar ir kiek tie mirimai buvo, pasėkmė to populiarus metodo svoriui numesti.

Maroko karalius Hassan priėmė Prezidento Carterio kvietimą gruodžio pradžioje apsilankyti Jungtinėse Valstybėse, Baltųjų Rūmų pranešimui, karaliaus vizitas prasidės gruodžio 7 ir 8 dienomis Washingtone. Numatomas vizitas Chicagoje ir New York'e.

Chicago desegregacijos vyriausias planuotojas Edward A. Welling pareiškė nežinąs, kuomet Chicago mokyklose pradės pilnai vykdyti Illinojaus valstijos planą mokiniams mokyklose desegreguoti. Chicago miestas skaitomas probacijos padėtyje, ir gali negauti \$400 milijonų iš valstijos švietimo fondų, jei iki termino nepaaušs priimtino desegregacijos plano.

Aachen (dpa). — Kas trečias jaunuolis Federalinėje Vokietijoje, kaip statistika parodė, iki savo 25 metų amžiaus, dėl vienokio ar kitokio nusikaltimo ar nusižengimo buvo teisėtas, pasakė kriminalinio direktoriaus Helene Timpe, savo kalboje jaunuolių policijos konferencijoje Aachen mieste. Kriminaliniai nusikaltimai paauklių tarpe padaugėjo 77 nuošimčių, vaikų tarpe 104 nuošimčių, o jaunuolių tarpe net 132 nuošimčių.

Bandomi mediniai puodai alui gerti

ST. LOUIS. — Alaus gėrikai nebe ilgai lauks galės alų gurti iš medinių puodelių, jei tyrimai, kurie tebėra išbandomoje stadijoje, bus visapusiškai teigiami, praneša Anheuser-Busch Inc. bravorų bendrovė. Įdomu, kam tai buvo reikalinga.

Apdovanojimo gėlimas, š. m. spalio mėn. 23 d. įvykusios karių paremti kavutės meninės programos dalininkės. Žiūrint iš kairės: programą pravedęs ramovėnas, Gen. T. Daukantas, jūrų laulų kuopos pirmininkas Edm. Venglianskas, LST Metery vadovė S. Ceevėlėnė, dalininkės Teresė, Varvė ir Nastutė Bilutavičiūtės, LDK Birutės Drjos pirmininkė p. K. Leonaitienė ir akordeonistas J. S. A. Markauskas. Nuotr. P. Malėtos

KOMUNISTAI PASIUNTE 100,000 KARIŲ PIETŲ VIETNAMUI MALŠINTI

Ateinantieji pranešimai sako, kad kelios partizanų grupės veda kovą prieš isiveržėlius

WASHINGTON, D. C. — Iš Vietnamo ateinančios žinios sako, kad komunistai, lengvai paverge Pietų Vietnamą, turi didelių rūpesčių kraštui valdyti. Ankščiau Pietų Vietname buvo kelios budistų grupės, kurios buvo nepatenkintos buvusios vyriausybės ir kartas nuo karto pakeldavo balsą prieš vyriausybę ir saugumo organus. Nepatenkinti buvo biznierių, valstybininkų, politikų ir net įtakingesniųjų kariai. Visą laiką buvo kelios kovingos grupės, pasirodusios išeiti prieš vyriausybės vedamą karo politiką. Karas pasibaigė labai netikėti, kai iš šiaurės isiveržė gerokai apmokyti daliniai ir palaufė pietiečių pasipriešinimą. Karo vadai nepajėgė sustabdyti isiveržėlių, o vyriausybės nariai nepajėgė suorganizuoti vieningos koalicijos.

Tos pačios grupės kelia galvą veržti į Pietus, ten isiveržė ir pavergė graštą. Visame Vietname padėtis labai įtempta, maisto stoka visi jaučia.

Išaiškino seniausius gyvių paslaptį

CHICAGO, Ill. — Ill. universiteto profesorius Carl Woren, ilgus metus dirbdamas Cham-paign universiteto laboratorijoje, išaiškino, kad prieš keturis milijonus metų Žemėje jau buvo metaninė labai maža gyvybė. Prof. Woren, bedirbantis su kečiais mokslininkais laboratorijoje, išaiškino, kad meta-ninis gegas, susijungęs su kitomis dujomis, davė pradžia labai mažam vabalėliui, pajėgiam daugintis, gyventi ir mir-ti. Jis buvo panašus į storo luob-ko kovojančią mažą vabalėlį, mažesnę už bakteriją. Žemėje rasti jo palikti pėdsakai. Jis pavyko paleisti laboratorijoje.

400 Vietnamo pabėgėlių prašosi į JAV

Keturi šimtai Vietnamo pabėgėlių, kurie žvejų valtyse pasiekė Tailandą, bus priimti į Jungtines Valstybes ir kitus Vakarų kraštus.

Bet kitiems 500 Vietnamo pabėgėlių gresia pavojus būti deportuotiems atgal, jei kitos šalys nepriims, o Tailandas valdžia skundžiasi sunkiais finansiniais, politinė ir saugumo našta, turėdama apie 90 tūkstančių pabėgėlių iš Indokinijos.

Ar išvengs Brazilija militarinio perversmo

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos prezidentui Ernesto Geisel prieš 3 savaites pašalinus iš pareigų Armijos ministrį, generalą Sylvio Frota, Brazilija buvo atsidūrusi perversmo išvakarėse. Estado de Sao Paulo pranešimų tą dieną (spalio 12 d.) buvo didelis kariuomenės judėjimas, kariuomenės politrizavimas abejojose pusėse, pastangos neklusinti prezidento sprendimų ir išeiti į aiškią konfrontaciją kariuomenės ministro prieš šalies prezidentą.

Gen. Frota yra vienas iš vyriausių kietos rankos dešiniųjų kandidatų prez. Geisello viečiai, kai pasibaigs terminas dar 13 mėnesiams praėjus.

Arabai smerkia lėktuvų grobikus

BEIRUTAS, Libanas. — Iš So-malijos ateinančios žinios sako, kad Somalijos prezidentas Barre atmetė Vokietijos kancelerio prašymą leisti vokiečių kariškių komandai nuginkluoti lėktuvų grobikus Somalijos prezidentas sutiko leisti atskirti vokiečiams tiksliai tada, kai Saudi Arabijos karalius asmeniškai kreipėsi į Somalijos prezidentą ir prašė leisti vokiečiams nuginkluoti grobikus. Arabų valstybėse buvo didelis pasipiktinimas, kai patyre, kai grobikai visai be jokio reikalo nušovė lėktuvų kapitoną.

Išmokslinti šunys teroristams gaudyti

Išmokslinti šunys JAV-bių aviacijos sistemoje strategiškai taip paskirstomi, kad per pusę valandos gali būti atlatinti į bet kokią vietą, kur jaučiamas bombų pavojus. Tinkamai iš-treniruoti šunys su jų instruk-toriais paskirstomi prie poli-cijos departamentų miestuose ir Portorikoje, kur jie greitai iš-uostinėja atskridusius lėktuvus arba yra nulaikomi į kitus aer-odromus. Federalinė Aviacijos Administracija (FAA) ir LEAA vien prailgtais metais apmokė ir iš-treniravo 77 bombas užuo-džiančius šunis ir jų vadovus.

KINIJOS SPAUDA IR RADIJAS KRITIKUOJA MASKVINIUS

Kiniečiai informuoti apie parodą Maskvoje ir naujų sovietų tankų parodymą

PEKINAS, Kinija. — Kinijos spauda ir radijas viena die-na anksčiau informavo Kinijos gyventojus apie Sovietų Sąjun-gos karo vadovybės Maskvoje suruoštą karo parodą. Kinijoje pirmadienį prasidėjo anksčiau negu Maskvoje, bet kiniečių informacijos šaltiniai pasakė skaitytojams, kiek ir kokių nau-jų tankų sovietų valdžia priviks Raudonojoje aklėje, kiek ir kokių dalinių pražyguos pro Leonidą Brežnevą, stovintį Lenino mauzoliejaus papėdėje, ir kitus politinio biuro narius.

Rusai tebekaltina Amerikos diplomata

MASKVA, Rusija. — Valsty-bės Departamentas paneigė so-vietų paskleistas žinias, kad di-plomatinėje tarnyboje dirban-tis Constantine Varvariev niekad nebuvo nacių tarnyboje. Tuo labu sovietų spaudo pagartojo ankstyvesnius savo kaltinimus, kad ne tik pats Varvariev, bet ir jo žmona Elena Kozar taip pat buvusi nacių tarnyboje. Rusai tvirtina, kad karo metu jo žmo-na buvusi gestapo vertėja Dnie-propetrovske. Rusai tvirtina, kad karo metu Varvariev, Uk-rainoje tarnavo vokiečių poli-cijoje, bet įrodymų nėduoda. Amerikiečiai yra įsitikinę, kad Varvariev, prieš atvykdamas į Ameriką, davė teisingus paro-dymus. Dobryninas norėjęs tartis su Vance apie Parjūzje dirbusį diplomata, bet neturėjęs jokių įrodymų.

Dr. Valiūnas šaukia VLIKo konferenciją

NEW YORK, N. Y. — VLIKo pirmininkas Dr. Kęstutis Va-liūnas šių metų gruodžio 4 ir 5 dienomis Floridoje, St. Peters-burgo mieste šaukia metinę VLIKo konferenciją. Happy Dol-phin viešbutyje suvažiavusieji turės progos pasiklausti valdy-bos narių pranešimą apie nuveiktus darbus, o vėliau pasiklausys specialiai paruoštų paskaitų. Ši pavasari po karo Maskvos uni-versitetą baigęs Dr. A. Štromas skaitė paskaitą apie nuotakas dabartinėje Lietuvoje, o dabar Dr. Valiūnas pakvietė Dr. Štro-mą, kad informuotų ir VLIKo seimo narius apie paties Dr. Štromo nuotakas.

Khadafi susitiks su Sadatu

DAR EL SALAM, Tansanija. — Egipto premjeras prieš ke-turis metus gerokai susipyko su Libijos diktatorium, bet ne-trukus rengiasi su juo susitikti ti krašto gilumon, bet Egipto ka-bes liūdniančius klausimus. Kha-dafi pasiuntė į Egipto pasienį kelis tankus ir bandė prasilauf-ti krašto gilumon, bet egipto ka-riai labai lengvai sulaukė Linijos jėgas. Savo laiku Khadafi siū-lė sudaryti vieną valstybę iš Egipto ir Libijos, bet Sadatas pasiuntė stiprią aviacijos eks-pediciją į Libiją ir sunaikino pačius galingiausius Libijos lėk-tuvus, stovėjusius nuosialame aerodrome.

Iš pranešimo aiškiai matyti, kad kiniečiai turi labai tikslų informaciją apie Maskvon sut-rauktus sovietų dalinius ir pa-čius naujausius sovietų tankus. Davė tikslias žinias apie būsimą parodą ir jojo eigą, kiniečiai pra-dėjo žegnoti maskvinius. Pirmiau sia juos pavadino ne komunis-tais, bet fašistiniais komunistais. Fašistiniai juos vadina todėl, kad jie visus reikalus veda pagal fa-sistinį vado principą. Rusų kō-munistų partijoj nėra jokios de-mokratijos. Partiją tvarko vie-nas žmogus — Brežnevas, o visi kiti partijos lyderiai privalo jo isakymų klausyti. Pačioje Rusi-joje niekas Brežnevo nedrįsta kritikuoti, nes jis, kaip ir prie Stalino, bus tuojau Andropovo vadovaujama saugumiečių sum-tas, apklusnėjamas ir išsiun-čiamas prievartos darbams, o kartais ir likviduotas. Kiniečiai šios dienos dienraščių numeriuose Rusijos komunistus vadina fašistiniais komunistais. Jie skel-bia komunistinę santvarką, bet praktiškai gyvenime naudoja Italijos fašistų ir Vokietijos na-cijų partijos reikalių tvarkymo metodus. Šias žinias pakartotos ne tik partijos organe, bet jos atspausdintos ir Kinijos kariuo-menės laikraštyje.

Kiniečiai sveikina Rusijos gy-ventojus, padariusius "Spalio Re-voliuciją", bet kiniečiai labai griežtai pasisako prieš dabarti-nę partijos vadovybę ir valstybės organus. Kiniečiai tvirtina, kad Rusijos komunistai įsivedė vals tybinį kapitalizmą ir pasilaikė sau nepaprastai didesles privile-gijas, kurių senais laikais net kapitalistai neturėjo. Kiniečiai reiškia vilties, kad Rusijos gy-ventojai laikui bėgant užs prie-mones privilegijuota grupę nu-sikratyti ir pačioje partijoje įsi-ves demokratinę tvarką. Ki-niečiai tvirtina, kad Rusijos par-tijos vadovybė tapo revizinistinė ir atsisakė nuo Markso ir Leni-no šaltųjų idėjų.

Kiniečiai praneša, kad Mask-von suruoštan minėjiman atvy-ko104 valstybių atstovai. Jie ne-tik krašto gilumon, bet Egipto ka-bes liūdniančius klausimus. Kha-dafi pasiuntė į Egipto pasienį kelis tankus ir bandė prasilauf-ti krašto gilumon, bet egipto ka-riai labai lengvai sulaukė Linijos jėgas. Savo laiku Khadafi siū-lė sudaryti vieną valstybę iš Egipto ir Libijos, bet Sadatas pasiuntė stiprią aviacijos eks-pediciją į Libiją ir sunaikino pačius galingiausius Libijos lėk-tuvus, stovėjusius nuosialame aerodrome.

— Amerikoje išsigsarsinęs pa-mokslininkas Myong Moon tu-rės aiškintis JAV kongreso ko-mitetui, nes ir jis yra įveltas į korėjiečių kvių dalinimo reika-lą.

GERAI PASISEKUSI ŽURNALUI "KARYS" PAREMTI KAVUTĖ

Š. m. spalio mėn. 23 d. Čikagoje, šaulių namuose, įvyko žurnalui "Karys" paremti kavutė, kuri surengė ir sėkmingai pravedė vietos ramovėnų, šaulių ir birutininkų. Tai buvo metiniai tradiciniai, tačiau pirmą kartą bendras Čikagos LKVS "Ramovė", Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės, DLK Birutės, Dr. Jos, Gen. T. Daukanto jūrų šaulių ir Cicero Klaipėdos jūrų šaulių kuopų jungtinis parengimas, tikslu suteikti finansinę paramą Kariui.

Reikia pasakyti, kad tikrai, kur du stos, visados, daugiau padarys. Tą aiškiai rodo šios bendromis jėgomis rengtos kavutės daviniai. Parengime dalyvavo per 200 svečių, surinkta graži suma aukų, pademonstruotas darnus bendradarbiavimas parengimo organizaciniuose bei pravedimo darbuose ir pagaliau išgyventos malonios nuotikos, jaučiamos svečių ir atsilankiusiųjų tarpe. Tarp daugelio dalyvavusių kavutėje, matėme Lietuvos Kūrėjų Savanorių S-gos pirmininką plk. J. Švedą, buv. LKVS "Ramovė" CV pirm. plk. K. Dabulevičių, Lietuvos šaulių S-gos pirm. K. Miklovaitį su ponu, daugelį lietuviškų organizacijų bei visuomeninių darbuotojų ir veikėjų.

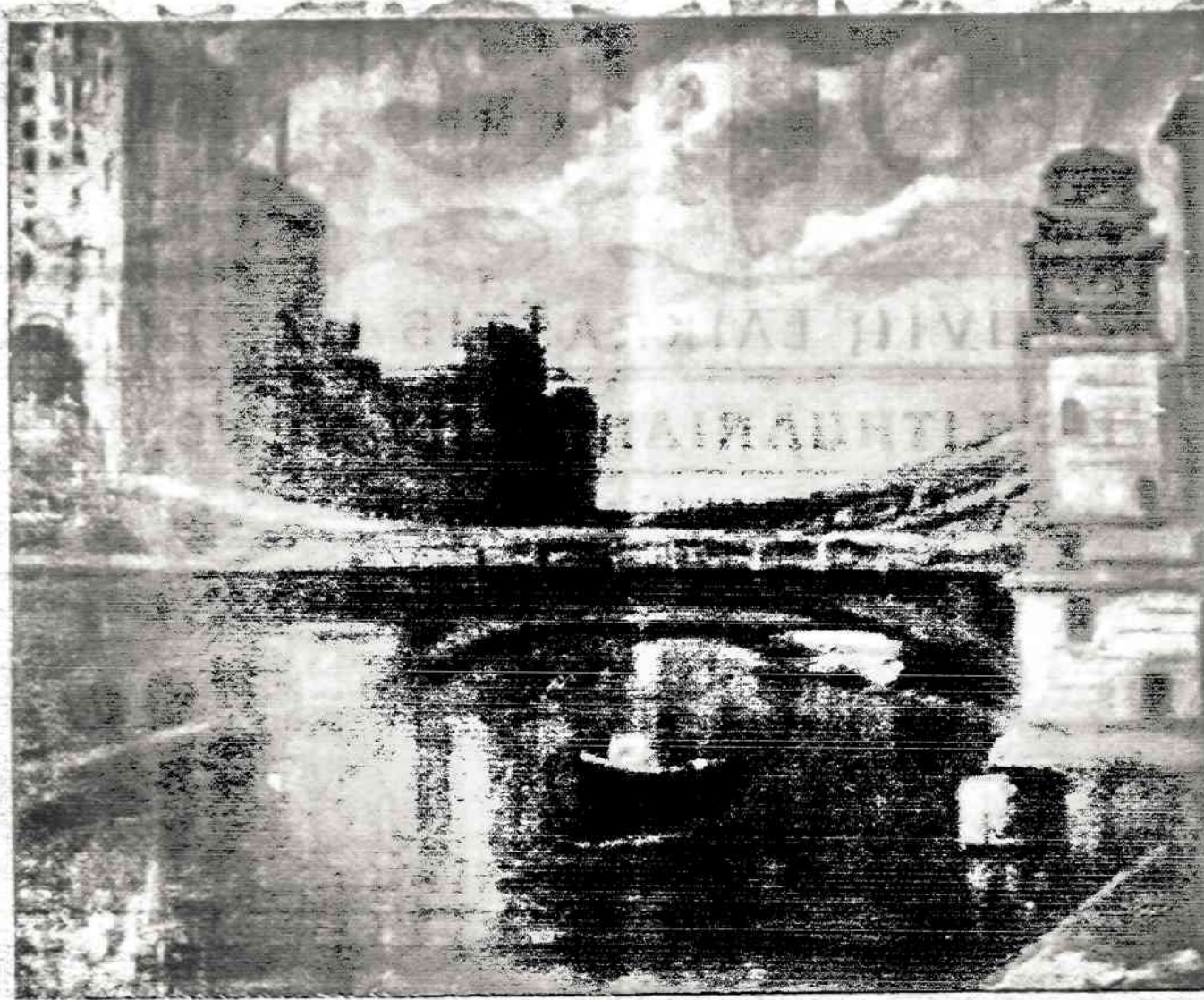
Sveikindamas gausiai susirinkusius ir perduodamas Kario štabo bei vyr. redaktoriaus Z. Raulinaičio, linkėjimus, kavutė atidarė LKVS "Ramovė" Čikagos skyriaus pirmininkas plk. A. Tveras, kuris programai pravedę pakviestą ramovėnų ir Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos pirmininką E. Vengianską. Programą pradėdant, buvo perskai-

tytas Dr. Vandos Daugirdaitės Sruogienės atsiųstas raštu sveikinimas Kariui.

Meninėje programoje atsilankiusius maloniai nuteikė jaunųjų šaulių sesučių Verutės, Nastutės ir Teresės Biliutavičiūčių dainiai ir jausmingai padainuotos dainos: "Kokiais kebliais", "Kaip aras pašautas", "Pienės pūkas" ir "Nemunėlis". Joms padainavus ilgai plota, p. Leonaitienė ir Cecevičienė įteikė dainininkėms gėlių puokštes. Dainininkėms akompanavo jūr. šaulys A. Markauskas.

Po meninės programos sekė vaišės, kurioms užkandžius auksko šaulių dalinių moterys, prie kavos, pyragaičiais vaišino birutininkės, išroškusiųs gėrimais aprūpino ramovėnų, smagia akordeono muzika linksminėno A. Markauskas, o atsiradus norinčių pašokti, jis ir šokiams pagrojo. Buvo iš varžytynių paleistas tortas ir traukiami laimingi bilietėliai, gausiai šaulių, ramovėnų ir birutininkų suaukotoms dovanos laimėti. Nėgima buvo nepastebėti svečių duosnumo dalyvavusių varžytynėse, laimės bandyme ir kitaip, norinčių savo auką prisidėti prie žurnalo paramos. Tai buvo pirmas toks, gausus ir asmeninis aukomis duosnumas, Kariui paremti parengimas Čikagoje, kuris apjungė tris patriotines, giminingas organizacijas, siekiant žurnalui Karys paramos.

Išskirtinai tenka paminėti vietos šaulius daugiausiai prisidėjusius prie šios kalbamos kavutės pasisekimo. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadovybė leido nemokamai pasinaudoti šaulių namų puošnia sale, Rink-

M. SILEIKIS Chicago upė (Aliejus)

tinės ir jūrų šaulių kuopų moterys, vadovaujamos LSST moterų vadovei S. Cecevičienėi, suaukojo visą maistą, paruošė bei papuošė vaišių stalus ir maloniai aptarnavo susirinkusius svečius. Meninę programą atliko, daugiausiai dovanų laimėjimams surinkti ir parengimo metu nemokamai grojo irgi šauliai. Taip pat, šio parengimo proga Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterys atskirai suaukojo 183 dolerius Kariui paremti, o šaulių tarpe buvo surinkta 10 naujų žurnalo prenumeratų. Visą tai vertinant aukomis — doleriais, būtų labai didelė Čikagos šaulių finansinė auksa Kariui paremti, kurios čia nepaminėjus būtų nusikaltimas. Tad pagarba Čikagos šaulių daliniams, daug prisidėjusiems ir savo efektingai ištiesusiems duosumą ranką, vietos birutininkėms

bei ramovėnams, Kario paramos reikalauose ir, nuo šių metų, aktyviai įsijungusiems į kalbamo parengimo organizatorių gretas.

Visą tai, kas čia paminėta ir, sudėjus gautas auksas Kariui paremti, šiais metais kavutės metu suaukota 1000 dol. pražengianti suma, kas jau sudaro gražų bendrą įnašą, Kario leidimo naštai palengvinti.

Šio parengimo organizacinę komisiją į kurią įėjo aukščiau jau paminėtų organizacijų atstovai A. Tveras, E. Vengianskas, V. Išganaitis, S. Cecevičienė, K. Leonaitienė, L. Dainauskienė, V. Genienė, K. Miklovaitis, V. Zinkus ir A. Anušienė š. m. spalio mėn. 27 d. apyskaičiuojant kavutės užbaigimo posėdyje, pasidžiaugė šio parengimo visokeriopu pasisekimu bei suteikta gražia suma Kariui paremti, nutarė už auksą, talką ir padėtas pastangas išreikšti padėkų dainininkėms Verutei, Nastutei ir Teresei Biliutavičiūtėms — už meninės programos atlikimą j. š. A. Markauskui — už akompanavimą dainininkėms, akordeono muzika svečių palinksminimą, torto varžytynių ir dovanų laimėjimų paskirstymą pravedimą. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės pirm. V. Išganaičiui ir rinktinės vadovybei — už leidimą nemokamai pasinaudoti šaulių namų sale. Birutininkėms p. Dainauskieni — už dovanų paskirstymą suorganizavimą ir p. Genienę, taip pat š. J. Pocių už talką auksą prie įėjimo renkanti. Ramovėnams — A. Rapsiui, V. Garbeniui ir K. Lėkmickiui už baro suorganizavimą ir svečių aptarnavimą gerimais. Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos moterims — Rusiškienėi, Malietienei, Mikenienėi, Hiltzieni, Klimieni, A. Martinkieni, Kulbokieni, G. Martinkieni, Ripskieni, Aleksandravičienėi, Anušieni ir Utarieni. Klaipėdos jūrų šaulių kuopos moterims — Loložienėi, Markauskieni ir Vasieni ir Vytauto Didžiojo rinktinėi — už suaukotą maistą parengimui. Šauliams šadui-kieni, Gabrieni ir Šaduikiui — už vaišių paruošimą, stalų sutvarkymą bei papuošimą ir svečių aptarnavimą. J. Gabriui, A. Vengriui ir V. Zinkui — už tvarkos palaikymo tarnybą, radijo Margutis, Sofija Barcus ir Laisvės Aidai programų vedėjams ir laikraščių Draugas bei Naujienos — už parengimo radijo bangomis ir spaudos puslapiuose garsinimą. Visiems auksojusiems dovanas laimėjimams ir bei kuom prisidėjusiems prie kavutės organizacinių bei pravedimo darbų ir, pagaliau, Čikagos ramovėnams, birutininkėms ir šauliams, o taip pat ir visiems svečiams, atsilankiusiems į Kariui paremti kavutę ir, savo moraline parama bei finansine auksa, prisidėjusiems prie žurnalo Karys išlaikymo. Ypatinga padėka priklauso LSST Moterų vadovei S. Cecevičienėi,

daug darbo įdėjusiai svečiams vaišes beruošiant.

Baigiant norisi pasidžiaugti mūsų patriotinių giminingų organizacijų — LKV "Ramovė", šaulių kajungos ir DLK Birutės Dr. Jos vieningai darnia veikla Čikagoje, pateikusia mums prasmingą ir kultūrinį vieno sekmadienio vakarą, skirtą kilniam tikslui — vieninteli lietuvišką karinio turinio žurnalą laisvame pasaulyje Karys paremti. No rėtys ir daugiau tokių, bendromis jėgomis organizuojamų, parengimų matyti. Tad geriausi linkėjimai šauliams, birutininkėms ir ramovėnams, atečiai, žengiant darniai ir vieningos veiklos keliu. Ed. Vg.

Pastabos iš namų

Marquette parkas, lietuviai ir voverės

Šio parko apylinkės pasižymi gražiais ir gerai užlaikomais namais, medžiais, rūtų darželiais, lietuviams ir voverėms. Abejojau ar Vilniuj yra daugiau lietuvių, kaip čia. Tiesa, Vilniaus nepažįstu, nesu ten buvęs, bet žinau, kad ten gyvena daug mas kokių, lenkų ir žydų.

Marquette parko apylinkėje gyvena jau penkiolika metų pirmus metus, tačiau, kaip toji apylinkė plėtojosi ir tušti sklypai buvo apstatomi namais. Parkas buvo dar nesena pradėtas. Mačiau, kaip "buldozerių" kasinėjo žemę, ruošė prūdams guolius ir pylė kalnelius. Pasakui tuos kalnelius apkreikė juodžemni, pasėjo žolę, padaigėti medelius bei krūmelius ir taip prasidėjo parkas. Bet tai buvo tikrai menkintis parkas. Žaliavo kalva palei California gatvę ir palei Marquette rd.

Kai guoliai prūdams buvo iškasti ir kalvos supiltos, guolių daubų viduryje paliko dvi salas. Viena sala gan didelė, buvo skirta golfo laukui, o kita, mažą salėlę — nežinojau kam. Ilgainiui iškastus guolius prileido vandens, o į tą vandenį supyla Lincoln parke išperintų mažyčių žuvelių desimčių giburų. Prūdai padaryti su siaurumomis, o per siaurąsias prūdų vietas pastatyti tiltai ir tilteliai.

Marquette parkas buvo pradėtas atnaujinti ir pagarbai misionieriaus jėzuito Jokūbo Marquette, kuris 1673 metais drauge su pirkliais Liudvikui Jolliet mazu laiveliu, Michigan ežero vakariniais pakraščiais, atsiėmė į tą vietą, kur dabar yra didysis Čikagos miestas ir čia įsteigė bazę baltiesiems ir apkritytiems indėnams.

Liudvikas Jolliet upe nusiirė toliau į vakarus ir įsteigė kitą bazę, kuri dabar vadinasi Jolliet, Illinois; o Jokūbas Marquette irėsi į šiaurę rytiniais ežerų pakraščiais, įsteigė kitą bazę baltiesiems ir indėnams — katalikams, toje vietoje, kuri dabar vadinasi Ludington, Mich. Ten jis mirė 1675 metais.

(Nukelta į 6 psl.)

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

Šiam įstatymui pradėjus veikti, nustoja galios: 1) Civ. įst. X t. 1 d. 1—108 str.; 2) Civilinio Kodeksio 1:25 metų 260 — 270 str. ir Santuokos įst. 1836 m. 1—149 str.; 3) Pabaltijo įst. 1—131; 4) kitų įstatymų nuostatai, kurie prieštarauja šiam įstatymui. Šis įstatymas veikia nuo 1940 metų rugpjūčio mėnesio 15 dienos.

Visiškai slaptai

1940 m. spalio 27 d.

Nr. 1669

VRLK apskričių skyrių viršininkams

Penktadienį, lapkričio 1 d., tikintieji katalikai švenčia vad. "visų šventųjų" šventę, o šeštadienį, lapkričio 2 d., — vad. "vėlines".

Švenčių proga visose bažnyčiose laikomos ypatingos pamaldos, o vėlinių naktį surengiamos eitynės su žvakėmis į kapus.

Netenka abejoti, kad dvasininkai pastaruoju laiku labai suaktyvinę savo kontrrevoliucinę veiklą, stengsis panaudoti savo agitacijai, antisovietiskų išsiskikimų kurtymui, kontrrevoliucinių atsisaukimų platinimui ir panašiai.

Be to LTSR VRLK esama signalų, jog nacionalistai moksleiviai rengiasi vėlinių dieną ruošti antisovietiskų demonstracijų kapuose, prie žuvusių baltųjų kareivių kapų.

Tikslu užkirsti kelią galimiems kontrrevoliucijoms išsiskikimams, antisovietinių atsisaukimų platinimui ir panašiai.

Isakau:

1. Švenčių dienomis nusiusti operatyvni sūstatai, tikintųjų susirinkimo vieta, kapus ir pan. Tam tiksui panaudoti ir civiliskai parengta milicija.

2. Ta pacia prasme orientuoti agentūrą. Pareigoti ją apie visus jos pastebimus antisovietiskų veiksmus: kontrrevoliucinių atsisaukimų platinimą, antisovietiską prakalbų skaidymą ir kt. neatidėliojamai pranešti VRLK skyriui.

3. Asmenis, pastebėjusius antisovietiskus veiksmus, suminti nesukeliant triukšmo ir spinduliuojant tikrąją mąstymą prateksta.

LTSR Vidaus Reikalų Liaudies Komisaro Pavadojuojas B. Baranauskas

Completely Secret

October 27, 1940

Nr. 1669

TO THE DISTRICT CHAIRMEN OF THE PEOPLES' COMMISSARIATS OF INTERNAL AFFAIRS

On Friday, Nov. 1, faithful catholics celebrate the so called feast of "All Saints"; and on Saturday, Nov. 2, the so called of "All Souls".

Special services are conducted in all churches on these days and on the eve of All Saints day candle light processions are made to the cemeteries.

There is no doubt that the clergy having recently intensified their contrarevolutionary activity, will attempt to use this opportunity for their agitation, to urge people in antisoviet action, to spread counter-revolutionary proclamations etc.

Beside this, the LSSR's Peoples' Commissariat of Internal Affairs has information that the nationalistic students are preparing anti-soviet demonstrations at the cemeteries on All Saints day, at the graves of the dead Baltic soldiers.

For the purpose of stopping all possible contrarevolutionary activity, the spread of antisoviet proclamations etc.,

I Command:

1. On these holy days operatives be sent to meeting places of the faithful, cemeteries, etc. For this purpose plain clothesmen may also be used.

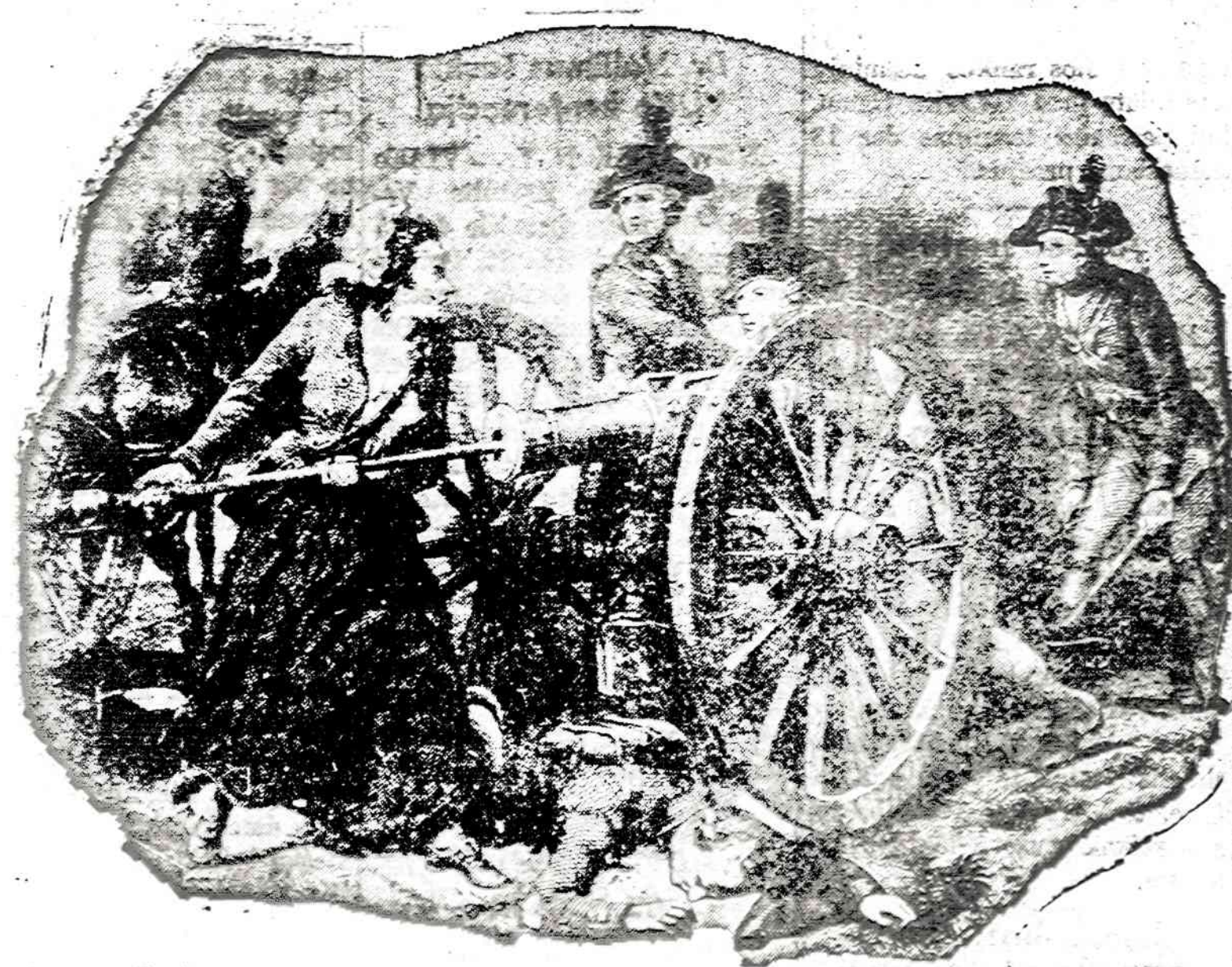
2. The network of agents-informers should also be instructed in this work. They should be obligated to immediately inform the local Peoples' Commissariat of Internal Affairs about all antisoviet activity that they have seen: the spreading of contrarevolutionary proclamations, about antisoviet speeches, etc.

(Bus daugiau)

GARSINKITĖS, NAUJIENOS VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — Tuesday, November 8, 1977

Liberation's woman.

Molly Pitcher loved her husband. So much so, that when he went into battle during the Revolution, she did too. Right by his side. Then one day, while loading cannons, he was killed by a British bullet.

Molly knew the time had come to take stock in her country. So she picked up where her husband left off. And when the smoke cleared, America had a new victory and a new heroine.

Today, when it's time to take stock in their country, Americans buy U.S. Savings Bonds.

When you join the Payroll

Savings Plan at work, a little is set aside from each paycheck to buy Bonds. Regularly. Automatically. That way, you're making a real investment in your future. And in America's, too. So buy United States Savings Bonds. Right from the start, it's been an equal opportunity investment.

New Bonds pay 4% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest not subject to state or local income taxes, and the tax may be deferred until redemption.

200 — nearest location

KLIEDEJIMAI ST. BARZDUKO RAŠINYS

1 Stasys Barzdukas spalio mėn. 14 d. Darbininke atspausdino rašinį, kuriame jam įprastu stilium pravedžioja visus, kurie galvoja ne taip, kaip jis. Atrodo, kad šį rašinį rašydamas jau pritrūko barzdukinės išminties, tad, cituoja ir remiasi Bronio Raillos, jo knygoje "Bastūno maiste" prirašytais žodiniiais tarškais apie kažkokius teisingus veteraniško amžiaus paneles ir kanaaninkus.

Rašinio tema skamba keistokai: "Nesikraustykim iš galvos". Jame vana to, kurie prieš bendradarbiavimą su okupanto agentais, bei tilių statytojais kovoja. Jis rašo, kad mus skiria ne tik raiškas "stilius", bet ir santykiai su Lietuva (ne rašo okupuota Lietuva), mat yra tokių, kurie tą ryšių būtinybę su gyvaisiais lietuvių baltiniais, viską daro, kad išieivija nusukti nuo tautos. Tat, bet kokios galimos jos pastangos ujamios, niekinami jos mokslo ir kultūros kūrėjai, smerkiami tautiniai ryšiai, šlykščiausiai pravedžiojami ir t. t.

2 Paskaičius, šį jo kliedejimą, galvoji ir klausai save, kas atsitiko su taip vadinamu Pasaulio lietuvių B-nės garbės pirmininku St. Barzduku, kad jam šovė į galvą tokia pikta mintis, pasikelti griubti netiesą? Kas, kada ir kuri mūsų išeivijos spauda, bandė išieivija nusukti nuo tautos?

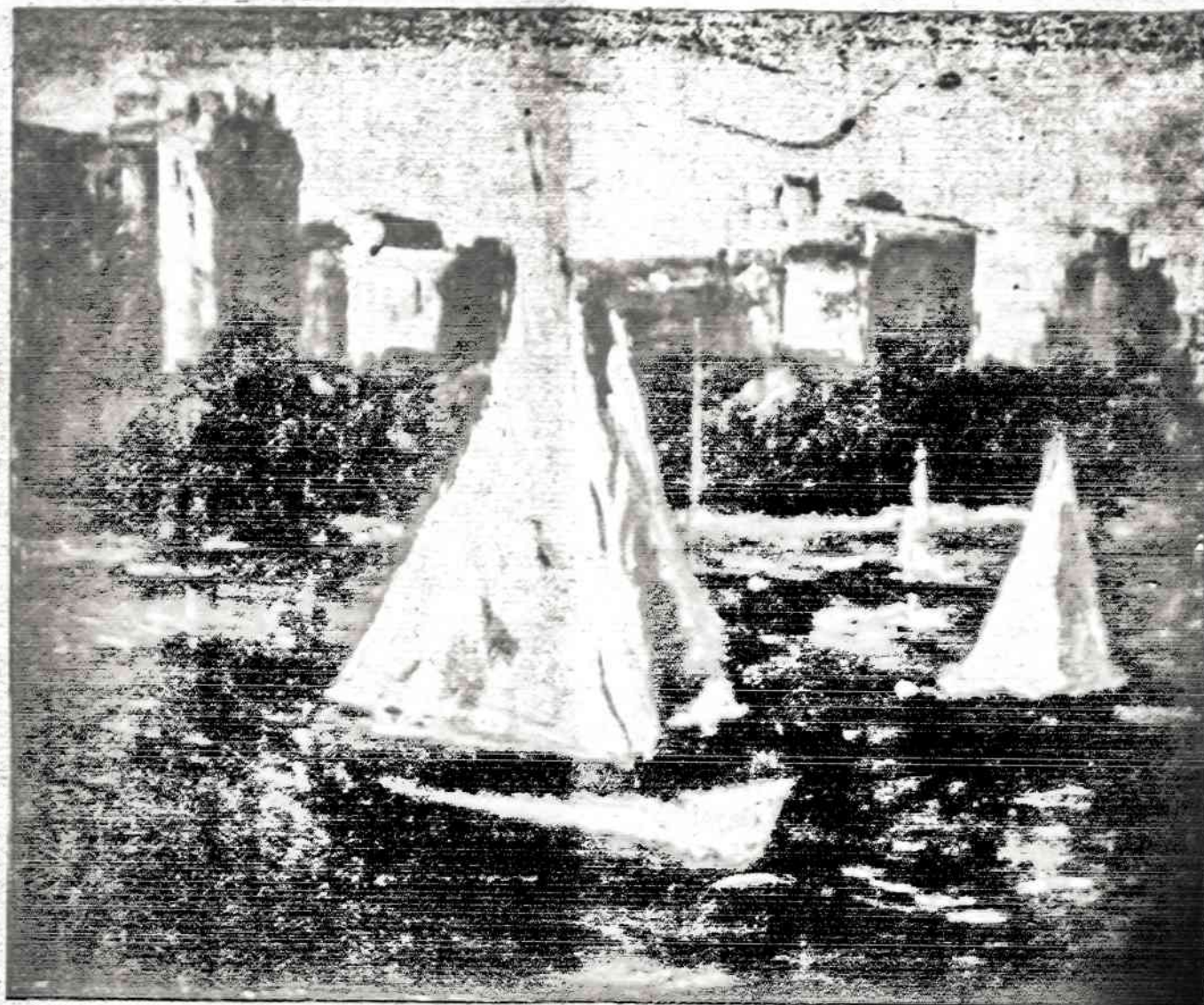
3 Bet atidžiau įsiskaičius į tuos jo kliedejimus - paaiškėja, kad tai nėra jo išminties originalus padaras, o nurašytas nuo nesenai Vilniuje, mūsų tautos išdaviko Vyto Alseikos, parašytos knygpalaikės: "Trys dešimtmečiai emigracijoje". Joje jis melo ir šmeižto pamazgose stengiasi paskandinti mūsų išeiviją, o ypač tautos laisvinimo veiksmus. Iš tikrųjų, stebėtinas Alseikos ir St. Barzduko minčių

panašumas susirūpinimu tilių statymu.

Antai, minėtos knygpalaikės įžangoje, raudonasis - komunistas Julius Būtenas rašo: "Buržuaziniai nacionalistai"... St. Barzdukas juos pavadina švelniau... "tautinės drausmės" saugotojais... Būtenas rašo: "kleikalai"... gi, St. B-kas juos pavadina kanaaninkais... Būtenas rašo: "...reakciniai elementai"... St. B-kas juos pavadina "teisininkais ir veteraniško amžiaus panelemis"... Būtenas rašo: "...degdami nuožmia neapykanta tarybinei santvarkai, įnirtingai kovoja prieš emigrantų ryšius su tarybinės Lietuvos žmonėmis, savo tautiečiais, įvairiais būdais persekioja tuos, kurie apsilanko gimtajame krašte arba bendrauja su atvykusiais iš krašto svečiais... O St. B-kas savo rašinį rašo: "...yra tokių, kurie tą ryšių būtinybę su gyvaisiais lietuvių baltiniais, viską daro, kad išieivija nusukti nuo tautos ir bet kokios pastangos ujamios, niekinami jos mokslo ir kultūros kūrėjai, smerkiami tautiniai ryšiai, šlykščiausiai pravedžiojami ir t. t."

4 St. Barzdukas savo rašinį rašo, kad tų mūsų "tautinės drausmės saugotojų pastangos yra tik kova, bet jokio bendravimo, jokių tilių statymo. O mūsų tautos išdavikas Vyto Alseika savo pamazgų knygpalaikėje rašo taip: "Nekartą įsitikinau, kad tokie ryšiai kelia nepasitenkinimą reakciniams gaivalams. Jie kovoja prieš kontaktus su Tarybų Lietuva" p. 308. Ar gi tai ne veidmainystė? Atrodytų lyg Alseikai rūpėtų išeivijos ryšiai su Lietuva, kurie jai būtų naudingi. Tiesa, jam rūpi tik tokie ryšiai, kurie yra naudingi pavergėjui, tai yra jo ir jam kitų panašių duondavių.

5 Tos pačios minėtos knygpalaikės įžangoje tas pats raudona-

MIKAS SILEIKIS

Prieplauka (aliejus)

sis rašytojas Julius Būtenas džiaugiasi, kad nepaisant reakcionierių spaudimo, kasmet vis daugiau ir daugiau atskirų emigrantų ekskursijomis ar pavieniai lankosi (ir lanko) tėviškėje, grįžę kitiems papasakoja, kuo geriausiai savo įspūdžius. Tuo tarpu (įsidėmėtina kad St. B-kas reakcionierius vadina švelniau vardu: "tautinės drausmės" saugotojais), nesiliauja skleidę melą, šmeižtus apie Tarybų Lietuvą, socialistinę santvarką. O St. B-kas lyg ir papildoma koliojimas ir laiko beprotybę, jei vengiama bendradarbiauti ir tilius statyti.

6 Bet štai, ką rašo tas minėtas mūsų tautos išdavikas savo knygpalaikėje: "Mačiau, kad vis daugiau mano likimo žmonių susidomi Lietuvos kultūra, naujais pasiekimais bei poslinkiais kultūros srityse. Galėjau pajusti vis nuosirdesni išeivių kūrėjų norą įsijungti į Tarybų Lietuvos kultūrą, išleisti Vilniuje savo knygas, surengti parodas ar koncertus. Nebegalejo sustabdyti to proceso antitarybininkų neapykanta" p. 307. Tokį pareiškimą paskaičius, negali suprasti ko St. Barzdukas taip įnirtingai lieja pyktį prieš tuos, kurie nesutaria bendradarbiavimui tilių? Juk tokių kaip rašo Vyto Alseika tilių statytojų išeivijoje turime, ir tai anot jo nemažai. Todėl mano nuomone St. Barzdukui, kaip Pasaulio lietuvių B-nės garbės pirmininkui labiau pritiktų, žinant kaip naudingą patarnavimą atlieko okupantui tokie tilių statytojai, jei jis jiems garsiai šūkteltų El-Ponai ir ponios jūs jau išsikraustėte iš galvos!...

7 Spauda, laikraščiai, žurnalais, knygomis. Bet ar tai šiandien įmanoma? Mes šiandien bendraujame tik su savo giminėmis laisvais ir dovanų siuntiniais, bet tai nėra tikras prasme bendradarbiavimas.

8 St. Barzdukas remiasi nutarimu laisvinimo darbo konferencijos, įvykusios 1974 m. spalio mėn. 26-27 d. d. White Plains, kad ryšius mezgant ir palaikant išeivijos lietuviams tenka vadovautis savo sveika nuovoka, sąžinės jautrumu ir tautiniu sąjūniumu. Taip skamba gražiai teorijoje, bet tikrovėje yra visai kas kita. Kiek tokios "jautrios" sąžinės parodo kakurie mūsų turistai, net kaip kurie mūsų kultūrininkai, arba tie, kurie siunčia savo vaikus į Kapsuko universitetą, neva lituanistikos gilinti, ar ten siunčia išeiti medicinos mokslus. Arba tie, kurie džiaugiasi "Tėviškės" (Rodinos) daugijos viešnagė ir laipsina Tarybinės Lietuvos kultūros ir gerovės pažangą. Kiek sąžinės jautrumo ir tautinio sąjūniumo parodo mūsų jaunimas studijuojas Vlniaus kursuose. Sąžinė nėra stiprus veiksnys, ji labai lengvai nutildoma, o jai nutildus, labai lengvai įsijungia

9 Sugretinus St. Barzduko jo rašinį paskelbtas piktą įnirtimo užsiuolimus su mūsų tautos pardsidavėlio, Vyto Alseikos mintimis tenka paklausti, ką Barzdukas supranta esant tauta? Iš jo rašinio atrodo, kad jam tauta yra okupanto bendrininkai, jo samdiniai, kad jie atstovauja ir veikia tautos vardu. Atrodo, Barzdukas tik dėl to pyksta, kad išeivija atsisako su jais bendradarbiauti. Bet tai visiškai jo pasimetimas. Be to, dar reiktų paklausti, kaip jis suprant bendradarbiavimą su tais mūsų tautos smaugėjais? Ar gi, jis dar iki šiol nežino, ko siekia okupantas bendradarbiavimu? Ne ko kito, kaip nors išieivija, taip nuteikti, kad ji tylėtų. Ir pagaliau koks gali būti bendradarbiavimas sakysim, kad ir su "Rodinos" viršininku "generolu" Pranu Petroniu ar jam panašiais? Nei šis, nei kiti pavergejo bendrininkai, nors jie ir lietuviai, bet jie ne tautos vardu kalba. Toks St. B-ko pirsimas su tokiais okupanto samdiniais bendradarbiauti reiktų jo paties pareiktų šūktui, jį patį kreiptis ir jam tarti Stasy Barzdukai, nesikrausyk il galvos! Tauta tai nėra išadvikų kadras!...

10 Iš viso ar yra šiandien, įmanoma bendradarbiauti su pavergta tauta? Tokios galimybės šiandien nėra. Kas, kas, bet St. B-kas tai turėtų žinoti ir neklaidinti išeivijos, sudarant įspūdį, kad toks bendradarbiavimas lyg priklausytų nuo mūsų išeivijos, tik jo manymu gaila, kad mūsų tarpe yra tokių, kurie nori išeiviją nusukti nuo tautos. Nejaugi, jis tiki tam, ką išdavikas Alseika rašo, kad reakciniai gailalai trukdo bendradarbiauti su Tatybų Lietuva. Nejaugi, jo galvoje vaidenasi mintis, kad mūsų turistų apsilankymas okupuotoje Lietuvoje ar jaunimo vėžimas į Kapsuko universitetą yra bendradarbiavimas su tauta? Koks gali būti bendradarbiavimas, jei ten nuvykusį sekiai kiekvieną jo žingsnį seka, jei kiekvieno jo pasikalbėjimo metu pasleptieji mikrafonai jo žodį užregistruoja? Man rodos, kad bendradarbiavimas su tauta yra tik tada, kai yra laisvas keilavimas po kraštą, kai yra laisvas kultūrinėmis vertybėmis pasikeitimas, tai yra pasikeitimas

KULTŪRINGAS VAKARAS

Šių metų spalio 29 dieną Ci-Paulaičio kalba bus atspausdinceros šv. Antano salėje įvyko labai kultūringas vakaras. Vakara ruošė Dr. A. Balčiūno vadovaujamos organizacijos, kurios praėjais metais suruošė Amerikos nepriklausomybės 200 metų sukakties minėjimą. Kaip anam minėjimui, taip ir šiam vakarui vadovavo Dr. A. Balčiūnas, savo ištikimų bendradarbių padedamas.

Vakaras pradėtas trumpa Dr. Balčiūno kalba ir Amerikos bei Lietuvos himnais, kuriuos sugiedojo, publikai padedant, solistas Algirdas Brazis. Jam akompanavo jo žmona Aldona Brazenė. Solistas sirguliavo, turėjo karšcio, bet atvyko į pažadėtą vakarą ir padainavo.

Tuoju pradėjo savo paskaitą mokytojas Ignas Serapinas. Idomi, gerai dokumentuota ir gražia lietuvių kalba gyvai buvo pasakyta. Josios tekstas tilps Naujienose, ten kiekvienas turės progos ją pasiskaityti.

Antrą paskaitą skaitė teisininkas A. Paulaitis. Jis visą laiką kalbėjo apie Dr. Joną Basanavičių, kurio mirties 50 metų sukaktis buvo paminėta. Teisininkas Paulaitis, atvykęs iš Rockfordo, gerai pasiruošęs paskaitai ir dar geriau ją pasakė. Kalbėjo idomi, salėje buvo ramu. Visi atidžiai klausėsi. Daugelis prisiminė Lietuvos patriarko darbus, o dar didesnis klausytojų skaičius daug ko pramoko. Teisininko

ma į prokomunistinę propagandą, naudingą okupantui. (Bus daugiau).

IRANO ŠACHAS BIJOSI SOVIETŲ UZPUOLIMU

Irano valdovas šachas sekma dienį pasakė, kad Jungtinės Valstybės yra įsipareigojusios ginti Iraną komunistų atakos atveju, bet jis abejoja ar galima Washingtono įsipareigojimu pasikliauti.

"Kur yra ta linija, kur JAV stosi ir kovos? Visa tai juo toliau, juo labiau darosi neaišku..." - klausia šachas. Abi šalys bendrai gintis sutartis, buvo pasirašyta prezidento Eišenhowerio 1959 metais.

DR. ANTANO J. GUSENO RASTAI
NAUJIESE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI IDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENES VEIKėjo IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gusen - MINTYS IR DARBAI, 250 psl. liečiančios 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą	\$8.00
Dr. A. J. Gusen - DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik	\$2.00
Minkštais viršeliais tik	\$2.00
Dr. A. J. Gusen - AUKŠTA KULTūra - ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Dabar tik	\$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIESE
1739 So. Halsted St., CHICAGO, ILL. 60608

KVIECIAME I

BANKETA

SEN. FRANK D. SAVICKUI PAGERBTI

ŠEŠTADIENI, Š. M. LAPKRIČIO 19 D.

PERSONALITY LODGE

6649 S. Archer Ave.

Chicago, Illinois

- DAINOS
- SVEIKINIMAI
- VAKARIENE
- IR ŠOKIAI

6:30 valandą vakaro

Vakariene ir gėrimai 15.00 dol.

BANKETA RUOŠIA

NAUJIESE

Vietas prašome rezervuoti iš anksto

1739 SO. HALSTED STREET,

CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu HA 1 - 6100

VISI LIETUVIAI MALONIAI ESATE LAUKIAM I BANKETE

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Istaigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiamas automobilams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
to cents per copy	
Subscription Rates:	
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$2.50
Kanadoje:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsieniuose:	
pusei metų	\$18.00
vienam mėnesiui	\$4.00
metams	\$31.00
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienu Ben drove, 1739 So. Halsted St., Chicago Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100	
Pinigus reikia siųsti pašto Moneta Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Derwinskis susirūpinęs žmogaus teisėmis

Kongreso atstovas Edward Derwinskis yra susirūpinęs prezidento Jimmy Carterio paskelbtomis pagrindinėmis žmogaus teisėmis. Šių metų lapkričio 2 dieną jis kongrese pasakė kalbą, kurioje išdėstė savo susirūpinimą. Jis yra įsitikinęs, kad prezidentas Carteris, norėdamas padaryti nuolaidą nesukalbamiems sovietų valdžios atstovams, padarė kelias visai bereikalingas rusams nuolaidas.

Reikia turėti galvoje, kad atstovas Derwinskis yra užsienio komiteto įtakingas narys. Ne vieną kartą jis buvo siuntinėjamas į užsienius, kad galėtų atstovauti JAV parlamentary konferencijoje. Jis gana dažnai išvažiuoja į Europą įvairiais valstybės ir tarptautinės politikos reikalais. Atstovas Derwinskis yra gana gerai informuotas apie Lietuvos bylą ir deda pastangas padėti lietuviams atgauti nepriklausomybę.

Kongreso atstovas buvo labai patenkintas prezidento Carterio padarytais pareiškimais apie pagrindines žmogaus teises. Ta pozicija yra nepaprastai stipri ne tik Vakaruose, bet šiuo klausimu domisi žmonės ir kitoje geležinės uždangos pusėje. Derwinskis yra įsitikinęs, kad Belgrado konferencija duoda Amerikai geriausią progą šį pagrindinių žmogaus teisių klausimą kelti ir privesti Sovietų Sąjungos valdovus pildyti tarptautinius pasižadėjimus. Bet savo kalboje Derwinskis pastebėjo, kad prezidento Carterio administracija keliuose srityse rusams jau yra padariusi bereikalingų nuolaidų. Be visos eilės kitų dalykų, kongreso atstovas Derwinskis šitaip tas nuolaidas apibūdino:

"Didžiosios nuolaidos padarytos Strateginių Atominių Ginklų (SALT) nuolaidos, įtraukimas Sovietų Sąjungos ir davimas jai svarbaus vaidmens Artimųjų Rytų taikos pasitarimuose, nutarimas atleisti Taivaną (Formozą), nutarimas pripažinti Castro vyriausybę ir vedimas politikos Nicaraguos, Argentinos ir Brazilijos, kuris atstumia natūralius ir istorinius Amerikos sąjungininkus, kas bendrai padidina sudaro katastrofišką užsienio politiką," — kongresui pareiškė atstovas Edward J. Derwinskis. (Kongreso rekordas, 1977 m. lapkr. 2 d.)

Iš sekretoriaus Cyrus R. Vance ir paties prezidento padarytų pareiškimų tuo tarpu nesimato, kad presiden-

tas Carteris arba sekretorius Vance padaręs tokias dides nuolaidas. Keliais atvejais buvo skelbta, kad JAV rengiasi pasitraukti iš Taivano. Buvo sudarytas įspūdis, kad paskutinė sekretoriaus kelionė į Pekiną kaip tik ir buvo Taivano "dovana". Kinijos reikalus tvarkantis generolas Hsiaoingas pareiškė, kad kiniečiai nutars, kada prisijungti Taivaną prie užkariautos Kinijos, bet iki šio meto tokio dalyko komunistai nepadarė ir nesirengia daryti. JAV būtų galėjusi atsaukti pasirašytą susitarimą pačiam Taivanui. Dalis Amerikos karo jėgų jau seniai atsaukta iš paties Taivano ir sasiaurio salų, bet atsaukti ne visi karo laivai ir kariniai.

Ką sekretorius Vance pasakė Kinijos komunistų atstovams, tuo tarpu tiksliai nežinoma, bet iki šio meto komunistinė Kinija Taivano salos dar neužėmė ir neatrodo, kad netolimoje ateityje bandytų ją užimti. Naujai išrinktas komunistinės Kinijos vicepirmininkas pareiškė, kad kiniečiai spręs, kada Taivaną prisijungti prie Kinijos, o ne bet kuri kita užsienio valstybė, bet tuo tarpu toks sprendimas nepadarytas. Visi pripažįsta, kad Kinija ateityje privalo būti viena. Taivanas priklausys Kinijai, ar Kinija priklausys Taivanui, dar neišspręsta. Iš Ten Hsiaoingo, tikro komunistinės Kinijos valdovo pareiškimų tuo tarpu nesimato, kad Taivanas būtų buvęs atiduotas komunistinei Kinijai. Patys taivaniečiai kelia susirūpinimą, bet galutinas sprendimas Pekine nebuvo padarytas ir niekas negali pasakyti, kad Taivanas jau atiduotas ko komunistams. Jeigu Kinijos komunistai dabar pulktų Taivaną, tai reikia manyti, kad veikty abi valstybes rišantis susitarimas padėti gintis nuo užpuolikų.

Yra pagrindo manyti, kad strateginių ginklų kontrolės klausimuose padarytos nuolaidos, nors iki šiol to viešai nebuvo paskelbta, kokios tos nuolaidos galėtų būti. Oficialiūs pranešimai sakė, kad abi valstybės turėjo padaryti nuolaidas, nes nori susitarti. Sovietų valdžia buvo nutarusi visai nesitarti, bet atsiuntė Gromyčą į New Yorką, kad išsiaiškintų sovietų poziciją ir bandytų testuoti pasitarimus. Nuolaidas padarė ir sekretorius Vance, bet kokios tos nuolaidos, ar jos buvo visai vienpusiškos, tuo tarpu taip pat nežinome, nes pasitarimai dar tebeina. Kai pasitarimai bus baigti ir bus galima paskaičiuoti susitarimo tekstą, palyginti jį su buvusiu ir pasverti, kuri pusė padarė didesnes nuolaidas.

Susitarimas su diktatoriaus Castro vadovaujama Kuba yra tikrai laikinas. Tarp dviejų valstybių kiekvieną dieną atsiranda daug įvairių reikalų, kuriuos iki šių metų sprendė Šveicarijos atstovas Havanėje. Jam teko paskirti kelis patarėjus specialiems JAV ir Kūbos reikalams spręsti. Abi valstybės nutarė pasikeisti konsalais, kurie būtų įpareigoti spręsti mažus bėgamusius reikalus. Castro vadovaujama Kuba visą laiką prašė atnaujinti prekybos santykius, nes Kūbai reikia įvairiausių mašinų dalių, kurias ji galėtų įsigyti tikrai Amerikoje. Castro agentai keliais atvejais bandė per Kanadą ir kitas valstybes įsigyti reikalingų prekių, bet iki šio meto tiems agentams nepavyko atlikti reikalingos misijos. Nutarta leisti Castro valdžios atstovams pirkti Amerikoje vaistus įvairioms ligoms gydyti. Už vaistus Castro privalės mokėti grynais doleriais. Diktatorių Castro, važinėdamas po Pietų Amerikos valstybes, kiekvieną progą pabrėžia, kad jam reikalingi pilni prekybos santykiai. Tuo tarpu JAV neskelbia tų santykių naujinių, kol Castro, nesitars dėl konfliktuotų amerikiečių turto atlyginimo. Prezidentas Carteris nesirengia daryti ekonominių koncesijų, kol Castro, agentai švaistysis po Afriką ir kels nerimą.

Vilniaus panorama iš Gedimino kalno žiūrint

V. KAROSAS

37-SIS ALTO SUVAŽIAVIMAS

(Komentaras)

(Tęsinys)

Praradus tikėjimą į demokratijos idealus ir pergale prieš despotizmą ir totalitarizmą jėgas, ALTas ilgai reatsilaikys prieš savuosius diktatūrininkus. Palūžė ir kapituliavę varden "tautinės vienybės" prieš sistematinę sovietų frontininkų išpuolius, tyliai remiamus VLKO ir visų bendradarbių ir tūlių statytojų, ALTui neteks ilgai gyvuoti.

Šis suvažiavimas patiko dideliems lietuviams, laimėjimais Lietuvos laisvės kovoj, bet palydėjo ilgai netikrumo šešėliai.

Skilimo problema

Vykstantis lietuvių išsivijimo skilimas į dvi priešingas stovyklas neaplenkė šio suvažiavimo. Tai buvo aišku iš dr. Bobelio pranešimo, atstovų pasisakymų, diskusijų ir priimtų rezoliucijų. Vienok esminiai šiuo klausimu nebuvo pasisakyta.

Šis klausimas keliamas diena diena spaudoje, gvildinamas veiksmų pasitarimuose, išplaukia iš žymių lietuvių veikėjų iniciatyvų, bet nebuvo, nėra ir nebus išspręstas. Kaip negalima vienan gardan suvaryti vilkų su avis, taip negalima vienoje bendruomenėje apjungti diktatorių ir demokratų.

Galimas daiktas, kad kongreso atstovas turi platesnį informaciją apie padarytas nuolaidas, bet iki šio meto jis yra nuosaikūs ir sprendimose faktais remiasi istatymų leidėjas. Kol jis neduos platesnių ir konkrečių darynių savo abejonoms paremti, tai pasitiksime prezidentu ir jo sekretorium, ir šio meto vykusiai gynusius Amerikos teises ir reikalus.

Rodos nereikia būti profesorium ar mokslo daktaru, kad supratus šią tiesą, bet dėja mūsų iškilieji veikėjai ir politikai to nesupranta. Savaimiai suprantama, kad diktatūrinės Lietuvos sąlygose susiformavusios įvairios diktatūrinės partijos ar antidemokratiniai sąjūdžiai, pasitraukę į Vakarus su tremtinių ir pabėgėlių banga nepranyko, bet atsikūrė kitais pavadinimais išvystę savo veiklą. Jiems, kaip buvo, taip ir liko demokratija ne prie širdies. Todėl, jie savo laisvinimo, veikla nukreipė į "buvusios" Lietuvos atstatymą, kai tuo tarpu Amerikos lietuvių sąjūdis siekė ir siekia demokratines Lietuvos, kurioje, aišku, ne būtų vietos jokiems diktatūrininkams. Čia slypi visų nesutartinės Lietuvos, kurioje, aišku, nebūtų vietos jokiems diktatūrininkams. Čia slypi visų nesutartinis, priešingumų, antegonių ir paties skilimo priežastys.

Iš visų Lietuvoje veikusių diktatūrinių ir bendrai antidemokratinų sąjūdžių, išsiskiria frontininkai, kaip tiesioginiai Lietuvių Aktyvų Fronto (LAF) tęsėjai. Daugumoje buvę diktatorių su demokratais.

tūriniai sąjūdžiai per daugelį metų atrofavo ir pamažu persiorientavo į demokratinio gyvenimo būdą, bet frontininkai išlaikė savo atvežtą gajumą, "dinamizmą" ir "tautos pašaukimą" mentalitetą. Jų giliu ištikimumu tik jiems priklauso Lietuvos vadovavimas ir visos išsivijos paklusnumas.

Šių frontininkų maniją dalinai išaiškino istorikas dr. A. Budreckis savo magisteriniame darbe: "The Lithuanian National Revolt of 1941" kuriame pasakytas: "The Berlin LAF program a liberated Lithuania contained totalitarian tendencies, with emphasis on the leader principle, and elements of racism." (psl. 29.) Lietuviškai tariant dr. Budreckis nustatė frontininkų ideologijos totalitaristinį ir rasistinį pobūdį.

Dr. Budreckis recenzuodamas K. Skirpos "Sukilimą", padavė LAF-istams, kurie nebuvo knygose paskelbti, bet jais remiantis recenzentas, priėjo, sekančių išvadų: "LAF istata numatė totalistinę, visą sritį apimančią ir drausminančią karišką politiską organizaciją, kuri užimtų atstatytos Lietuvos valstybines funkcijas. LAF istata aiškiai numatė diktatūrišką korporacinę santvarką" (Dirva, 1975. VI. 25). Kaip toliau seka iš įstatų ir visos frontininkų veiklos jie siekė atstatyti Lietuvą nacistinės ideologijos pagrindais.

Čia turime reikalo ne su šiaip neaiškiaus nusistatymo diktatūrininkais ar antidemokratiniais sąjūdžiais, natūraliai išaugusiais dar atsilikusioje lietuvių tautoje, bet su dedikuotais totalitaristais, siekiančiais savo tikslų nesiskaitant su priemonėmis.

(Bus daugiau)

EUGENIJA ŠIMKONAITĖ

SLIBINO GUOLIS

TAURAGNAI IR JŲ APYLINKĖS

(Tęsinys)

Tai, metais maištai buvo, vyrai kaman čje. Daug žuvę, o kas gyvas likęs — namo negrįžęs. Vieni prancūzų ar švedų žemėn pabėgę ir be žinios dingę, kitus namo pagrįžusius kartu su visų negrįžusių šeimomis etapu Sibiran išvarę. Išvarę užbaikė, o iš ten senų politinių tremtinių palikuonis atkeldinę. Lyg ir sentikiai, bet kitoki negu Sematias ar Sirvydžių, visi vienos Dolotovų pavardės, esą maištavusių Petro jūreiviškų stalių palikuonys. Pasikeitė ir kaimo vardas. Politiskėmis praminė, ir Vėžinį Politiskijų ežerą vadinti pradėjo, nes valdžios taip patvarkyta buvo, kad Politiskijų kaimas galėjo vėžius gaudyti, o Nečioniskijų ir kiti — ne. Čmūs ir vieni, ir kiti vyrai buvo, ir ne tik vėžiai, bet ir vėžiautojų pakaušiai lūžinėdavo. Ar meistrauti pratę atkeltieji čia žemės dirbti nemokėjo, o nemokėdami iš jos ir pramisti negalėjo, ar caro valdžios aukso kalnų žadėty čia nerado, tik gan greit apsisprato, su kaimynais švelnesnę kalbą surado ir sveltiniais nebesijautė ar skiriamai nebuvo. Ne tik gerai meistrais, bet ir smagiais šokėjais garsėjo politiskiniai.

Ar dėl to, kad maištininkų palikuonys buvo, ar dėl to, kad ne mažai miestų išmaitė, politiskiniai itin nuolankūs nebuvo. Smetoniniais laikais juos įtarė pagrindininkais esant, o okupacijos metais — ne vie-

ną paslaugą partizanams padarė. Kad ir gudriai bei vilkriai dirbdami, ne vienas politiskėnas į darbus reičian pateko, ne vienas ir galvą padėjo.

Vos apie kilometrą nuo Politiskijų į rytus — Juodpurvinė ir Vėlniapėdis, o į vakarus už poros kilometrų — Priepala ir Akmenis su Akmenaičiu, Tykūs ežerėliai, vėžiai apaugusiais krantais, nedidele Pakmeniu gyvenvietė. Sako, dar visai neseniai Akmenyje, Akmenaitėje ir mažyčiame, prieš keturias dešimtis metų nusausintame Akmeniuke mėgusios plaukioti laukinės žąsys. Čia jos nutūpdavusios perskridamos, čia jos ir perodavusios, o kai šerdavusios, tai tiek plunksnų būdavo, kad net rinkti vertėjo, ir ne bet kokios tos plunksnos: iš jų supeštose patalose visi geliami sanariai, nurindavo, o ant tų plunksnų pagalyčių ramūs buvę poilsis, gaivinantis miegas. O jei kuriai plunksnas berenkančiai merginai tekdavo rasti ilgą plunksną, plunksna — toli nutūkdavusi. Kaip žinia, bernai nemėgsta, toli nusibėgti, gal dėl to ir plunksnas tik merginos rinkdavusios. Dabar nei tų žąsų, nei tų plunksnų. Beliko tik vienas užkalbėjimas, kad plunksnos gerai pieštųsi, palatai ir pagalyvės gydymąją galią turėtų. Žinia, plunksnų rinkti ar supeštų daug, plėšo jas senelės su anūkeliais — nuobodu, darbas nespirtus, o kai rūpestingai stengiasi trejadedvynposmį žadėjimą nesutrikę išgirsti, o sutrikę, vėl iš pradžių pradeda, ne pamato, kaip plunksnų krūva sumažėja. O palatams, pagalyvėms, tur būt, galios netrūko: žąsų plunksnų šilumos laidumas labai mažas, tad, ir palatai, šilumą reumatu sergant tinkami. Gražiai suplyšę žąsų plunksnų stangrumas gan didelis (didesnis už

vištinų, šieno ar meškakūlių švendrių (Typha) plaukelių stagrumą), ant tokių ir išlėsti patogiu.

Gera buvo, kai tos žąsys buvo! Visai panašias, skania mėsa garsias tauragniškaiai augindavosi. Kai per rudeninį žąsų lėkimą namines ežeras suleisdavo, laukinės greta tūpdavosi. Būdavo, kad su laukinėmis ir naminėmis išlėkdavo, bet dažniau, tinklus didelius užtiesė, ir namines, ir laukines žmonės drauge sušaudavo. Vienai augintai, kartais ir po dešimtį laukinių tekdavo.

Ne visai sutaria tauragniškaiai dėl tų trijų akmevardžių ežerėlių kilmės: vieni sako, slibinas juos uodega išmušęs, kiti, esą, nuo Akmeniškių galiūnas Akmenis slibinui uodegon akmeniuką pasiusinęs. Kritęs akmeniukas, ežerėlį išmušęs, o slibinas — anei krustis, Akmenis mesterėjęs didesnę — Akmenaitės palikę, o slibinas — krustis. Pyktelejęs Akmenis, ir švedas, savaes vertą akmenį, tai jau Akmenio ežerą išmušęs, o slibinas, kad šokęs, kad dribtelėjęs, tai ir išmušęs, visą Kirdeikių ežerą. Lyg ir panašūs Kordeikių su ežerai į tauragniškaus, tik ne lygus, ne tvarkingai su jėgų tik iš žemių supilčių, buvo akmenim apkrautų, sirikiavę, o krūvon sudribe. Ką besakyti, jei švystėnų galiūnas akmenį net trejetą varstų, tai ir slibinui būvo ko pasokėti.

Nuo Paakmenės ligi Pašilinės, Lobės krantuose, visą tarpą kartais ir Kapiskėm pavadinu. Ir tikrai, kas tik čia čjo, kas tik buvo — Kapiskėse žymių paliko. Ne vienas slapas ar žinomas kapas čia išdygo okupacijos metais. Pirmoje pasaulinio karo metu vidurių ligų epidemijai prasidėjus, buvo draudžiama gyvenviečių kapinėse laidoti, čia kasė. Seni žmonės parodo kitokių prancūzų, švedų ir metiečių metų

kapus. Ar tikrai ten minimi lavonai sulaidoti, be archeologų tautos negi pasakys, bet kad tie kapai kiti, kitaip išplanuoti ir supilti — matyti. Tikrai jie ne vienu metu atsirado, kitų laikotarpio, žmonių kapus priglaudę. Yra ir pilelės. Ką ir kada jose palaidoję, niekas nebeprisimena, bet pileles gerbia, kasinėti draudžia, o kokiai nelaimai ištiktus ar vargū prišpaudus, pilelei pasiskundžia, ten nakvoja ir gero patarimo ar ramumo susilaukia. Jauni — kvaili, ne visada protingų patarimų klauso ir Pašilinėje trys pie-menys (Meškapskas, Maniūšis ir Ivanauskas) papkasinėjo pilelę. Lobių nerado, o keistą sagti, raudono akmens galastuvą ir žaboklius varinius — radę. Kol prie bandos grįžo, sušilo, šalto vandens atsigėrė, ir visų sunkiai plančiais susirgo. Pagarba pilelėms tauragiškiuos žymiai sustiprėjo. Raudonas akmuo, tikrai galastuvus, o keista sagtis — skiltuvo būta, ir žabokliai ne žabogalia, o žalvarinė segė.

Visai pažastis, mačią archeologų radiniuose, juos VI-juoju mūsų eros šimtmečiu datuoja. Buvo pizerai į tauragniškaus, tik ne lygus, ne tvarkingai su jėgų tik iš žemių supilčių, buvo akmenim apkrautų, sirikiavę, o krūvon sudribe. Ką besakyti, jei švystėnų galiūnas akmenį net trejetą varstų, tai ir slibinui būvo ko pasokėti.

Is tų pačių akmenų ne tik šventorių tvėrė, bet ir klebonijos tvartus pastatė, ir daug metų klebonui gyvūliai "rankon-nejė", tokia ta pilelių galia.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIENRASTI "NAUJIENOS"

Nesurastos dantų kartozinismo priežastys

Neretai būna, kad žmogus, atėjęs pas dantų gydytoją, klausia: Kodėl tie dantys irsta ir pūva? Tai, kodėl? Tai labai paterentiškas klausimas, tik atsakymą jį ne taip lengva. To atsakymo ieškojo ir senovės mokslininkai, filosofai, kaip Hipokratas, Alkibizis, Galenas ir kiti antikinės gėdynės mąstytojai.

Anų dienų mokslininkams buvo nelengva surasti pagrindinius dėsnius, kodėl dantys irsta. Būtina pasakyti, jog ir mūsų dienai visai mažai apie juos žinoma.

Dantų teorijų yra daug, bet tai tik teorijos, neturincios tikros prasmės, nė konkrečių dėsnių. Arčiausia prie jų priėjo Dr. W. D. Miller. 1889 metais jis savo išleistoje knygoje „Microorganism of the Human Mouth apibūdino, menamai, tik resniają dantų irimo priežastį.

Nūdien dantų kartozinismo priežastį tyrinėtojai dar nesulipdė geresnės teorijos už Dr. W. D. Millerio. Vieni iš jų konstatuoja vieną, o kiti kitių. Nei vieni, nei kiti nenustato pagrindinių priežasčių. Beje, dantų kartozinismo pagrindinės priežastys dar ir šiandien nėra tikrai žinomos.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE SPECIALUS VAJUS

• Šio vajeus sąlygomis galima apsidrausti tik Class V-2 — tai yra viso amžiaus apdrauda, kurią mokesčiai mokami per 20 metų. Apraudos dydis — \$2,000 arba \$1,000.

• Apsidrausti gali visi nuo 1 iki 70 metų amžiaus.

• Sveikatos patikrinti nereikia.

• Šio vajeus metu apsidraudę gauna 45% nuolaidą nuo pirmųjų metų mokesčių ir 10% nuolaidą nuo sekančių 19-ko metų mokėjimų.

• Po trijų metų garantuojama paliudymų pinigine verte (Cash Surrender Value) ir apmokėta apdrauda (Paid up value).

• Šia apdrauda turi teisę pasinaudoti SLA nariai, jų šeimos, taip pat ir jų prieteliai — lietuvių draugai.

• Norint apsidrausti, reikia kreiptis į bet kurios kuopos Finansų sekretorių arba organizatorių telefonu ar laišku. Jis

Mrs. G. MEILIONAS
307 W. 30 Street
New York, N. Y. 10001

JUBILEJINIŲ METŲ
NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 63 metai. Minint tai sukakti, geriant pirmo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmąsias ir stilingas būtinias pareigas atlikus lietuviškos spaudos šeimai lietuvių platintojų rajus.

NAUJENOS tritą stovį ir kovoją su Lietuvos ir lietuvių tautos laisvės, sąjūdžio ir neapleidamos ir sandėris su akcentais ir į įgaliojimus.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras interesas ir remia visų lietuvių bendruomenės darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąja lietuvių dauguma kiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geroje draugijoje girdi Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajeus komisija Jūbilejinių metų progą skelbdama platintojų rajų kreipiasi į visus lietuvius pasukti lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžių užprenumeruoti, Naujienas tikrai sudaryd grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškos reikšmės.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje — \$30.00, pusel metų — \$18.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama sąrašų nemokamai.

Problema naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 South Halsted St.
Chicago, Ill. 60608

□ Siunčiu _____ 60c. Naujienų prenumeratą, Jūbilejinių vajeus progą paremdamas lietuvišką spaudą.

□ Vajeus progą prašau siūsti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____

Kauno igulos bažnyčia

kraščiuose ir danties grioviuose. Bacilos geriausiai tose dantų vietose veisiasi ir jos tarpsta ant angliavandenių rūgšties — cukraus ir krakmolo.

Manding, tyrinėtojai surado, jog tāsias mitybos dales, bacilas ir pieninę rūgštį, sulauko ant danties prilipęs gelatino sluoksnis. Jei ne tas gelatino sluoksnis, tai rūgštis būtų seilių ištirpinta pirmiau, negu ji spėtų susiformuoti ir emalį suardyti.

Beje, iki šiol mokslininkams, filosofams dar nepavyko surasti, kodėl vienu žmonių dantys įra, pūva, o kitų būna visiškai sveiki. Pasitaiko, jog toje pačioje šeimoje vieno vaiko dantys genda, pūva, o kito visiškai sveiki, o tuo tarpu šeimos mityba ir visa aplinka ta pati — vienoda. Kaip tai išaiškinti? To klausimo ne tik Dr. Milleris, bet ir karalius Saliamonas, tur būt, negalėtų išspręsti.

Be Dr. Millerio teorijos, jų yra daugybė, bet jos pasilieka vien tik teorijos, neturincios svarbios įtakos. Nei viena iš jų dar nėra suradusi pagrindinių bei konkrečių dėsnių dantų apsaugai nuo irimo ir kartozinimo!

TRUMPAI

— Ponia Erna K. BeVard iš Seaside, Cal., atsiuntė tokį laišką: „Esu daug gerų dalykų girdėjusi apie Naujienas ir jų platintojų. Gavusi jūsų adresą, prašau tuoj pradėti siųsti man Naujienas. Jas gavusi, tuoj jau pasiūsiu pinigų už vieną mėnesį, o toliau pažiūrėsim, kaip susipažinsiu“. Dėkui už dėmesį, taip pat dėkui asmenims, kurie rekomendavo Naujienas, davė adresą ir turėjo teigiamos įtakos.

— Emilis Mamat, Chula Vista, Cal., pratešdamas prenumeratą, atsiuntė penkė Naujienų paramai. Los Angeles tautietis užsisakė Naujienas 3 mėn., norėdamas su jomis tinkamiau susipažinti. Dėkui. Platintojai — Monika.

— Dzidorius Giedraitis, So. Boston, Mass., iš žinomos jurbarkiečių Giedraičių giminės, sunkiai susirgo. Gydosios ligoninėje, gerove rūpinasi jo sesuo Monika.

— 40-ties metų sukakti rengiasi minėti Lietuvos Karo Mokyklos 19-ta laida. Data: 5.28.78 — vidurinė iš trijų nedarbo dienų. Vieta: Chicago. Lig 12.15.77 prašoma rašyti iniciatorių grupės adresu: J. Gradinskas, 2512 W. 47th St., Chicago, IL 60632.

— SLA 6-osios Apskritis metinė konferencija įvyks sekmdienį, lapkričio 13 d. 2 val. po pietų, K. J. Macke Real Estate patalpose, 2549 W. 71st St., Chicago.

Kviečiame Chicago ir apylinkių SLA kuopų atstovus dalyvauti.

★ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug

LIETUVOS AIDAI
Penkt. 9:30 - 10:00 v. v. — 1490 AM
Šešt. 8:00 - 10:00 v. v. — 106.3 FM
Veda K. BRAZDŽIONYTĖ
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. — 778-5374

Pastabos iš namų

Atkelta iš 2 psl.)

Lietuviai pradėjo apsigyventi Marquette parko apylinkėse pirmame šio amžiaus dešimtmetyje. Bet jų buvo nedaug. Kada Chicago katalikų vyskupija nupirko didelį plotą žemės prie Marquette rd. ir California ave. ir pastatė vienuolyną, kiek vėliau — bažnytelę, tai lietuvių urmu pradėjo statytis tenai namus.

Marquette parko pagerinimai nesustojė. Nauji plotai buvo prijungti, nauji prūdai kasami, nauji pastatai statomi.

Kai 1933 metais Franklyn D. Roosevelt tapo USA prezidentu ir nedarbo sušvelninimui įvedė WPA — Work progress administration ir PWA — progressive work administration, tai ta PWA nugriovė medinius tiltus ir nuliejo cementinius, kurie ir dabar dar gerame tovyje. Prie tiltų statybos dirbo daug lietuvių, o jų furmanų buvo St. Fabijonas nebegalėjusių išsivesti namų pardavinėjimo biznyje. Ši administracija mokėdavo darbininkams 105 dol. per mėnesį, o WPA — 92 dol. Tai nebuvo dideli uždarbiai, bet pragyventi galėjo.

Su lietuvių pradėjo ateiti Marquette parką voverės. Pirmąsios laikėsi parke ir tykojo iš žmonių maisto, bet ilgainiui pradėjo elgetautis prie namų. Dabar patyros lietuvių gerą širdį — gailestingumą, į parkus nei neina. Medžiuose prie namų suka lizdus, gimdo mažuosius ir tyko riešutų. Kai kurios yra taip jaukus, kad drįsta sėdinti užkoti ant kelių ir apusyti kišenes ar neris riešutų.

— Kita kartą parašysiu apie parką ir juodus brolius bei juodas seseris.

Juožas Šmotelis

— Rima Skorubskaitė iš Cicerio baigė teisės mokslus De Paul universiteto daktarės laipsnį, priimta į Advokatų draugiją, dirba adv. P. Zumbakio įstaigoje.

— Galina Gobienė po ilgesnės pertraukos vėl pradėjo vadovauti Detroito lietuvių tautinių šokių grupei „Silainė“, jai talkininkaus Rusnė Baltrušaitė ir Tėvų komitetas: Danutė Mičiūnienė, Edvardas Alkevičius, Jurgis Idzelis, Alfonsas Kasputis ir Pranas Zaranka. Repetitorius bus Kultūros centre: antradienio vakarais jaunesniųjų grupė, o penktadieniais suaugusiųsiems.

— Edvinas Balceris, Los Angeles, Cal., ALTS Centro valdybos sekretorius dalyvauja Korp! Neo-Lithuania 55 metų sukakties minėjime lapkričio 12 d. Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose namuose.

— Los Angeles lietuvių grupė ruošiasi pirkti didelį sklypą tautinėms kapinėms Glendale Forest Lawn kapinyne, esančiame tik už mylios nuo lietuvių parapijos. Komisiją sudaro P. Gasparonis, J. Kuprijonis ir A. Balsienė.

— 40-ties metų sukakti rengiasi minėti Lietuvos Karo Mokyklos 19-ta laida. Data: 5.28.78 — vidurinė iš trijų nedarbo dienų. Vieta: Chicago. Lig 12.15.77 prašoma rašyti iniciatorių grupės adresu: J. Gradinskas, 2512 W. 47th St., Chicago, IL 60632.

— SLA 6-osios Apskritis metinė konferencija įvyks sekmdienį, lapkričio 13 d. 2 val. po pietų, K. J. Macke Real Estate patalpose, 2549 W. 71st St., Chicago.

Kviečiame Chicago ir apylinkių SLA kuopų atstovus dalyvauti.

★ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAI

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

LABAI ERDVUS 2 aukštų mūrinis (2 po 6). Geros pajamos, nauji kilmiai, 2 mašinų garažas, Marquette Parke. Labai priinama kaina.

GERAS NAMAS, dar geresnės pajamos: 3 butai ir biznis Brighton Parke. Paskubėkite.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas

pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Išvairi apdrauda — INSURANCE

BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam

nuomotojams

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 767-0600.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

PART TIME

Mondays thru Fridays 9 to 1

General office. Mature person. Must

type. Good with details

BARBIZON-CHICAGO

875 N. Michigan Ave.

642-2667

Call-Mrs. Ryan between 1-3 P. M.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 3 kambarių

Svarus apsidomas butas

Tel. 434-5993.

Didžiausias kailių

pasirinkimas

pas vienintelį

lietuvių kailininką

Chicagoje

NORMANA

BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(istatigos) ir

677-8489

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

AR JAU PASIDARĖTE

SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikalu jums gali daug

padėti teisininko Prano Šulo pa-

ruošta, leisėjo Alphonse Wells

peržiūrėta, "Sūduvos" išleista

knaga —

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

Su legaliskomis formomis

Knyga su formomis gauna-

ma "Naujienų" administracijoje.

Knygos kaina \$3.. Su legalisko-

mis formomis — \$3.50.

Užsakymus su Money orde-

riu siūsti: "Naujienos", 1739 S.

Halsted St., Chicago Ill. 60608.

kas nori įvesti madą, kad ben-

dradarbiavimas su sovietais yra

patriotinis aktas, paliekant su

jais konfrontaciją pavergtie-

siems...

Naujienos buvo ir yra už de-

mokraciją ir toleranciją. Deja,

jos negali toleruoti Lietuvos

okupacijas tolerantių ir patikti

įvairių tipų bendradarbiautojus

visiškose laisvėje.

Todėl šio pasimetimo ir ilu-

zių laikotarpiu Naujienos yra

būtinės kiekvienam lietuviui.

Reikia prisidėti prie sąjūdžio

padvigubinti Naujienų skaity-

tojus.

VIENOK MARQUETTE PARKAS

GERIAUSIAS

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas.

Apie \$22,000 metinių pajamų. Nau-

jas stogas gazu šildymas ir elektra.

Galima mainyti į vieną arba dviejų

butų namą Marquette Parke, o pini-

ngam pirkeiui kaina — tai atdri-

mas.

LIUKSUS 17 metų mūro Ranch, 2

auto garažas. Naujas pirkejas gali

tuojau keltis į gražų Marquette Par-

ką. Norintieji prašomi perduoti savo

telefoną — skubios derybos.

MŪRINIS 2 aukštų, 6 kamb., 2 auto

mūro garažas. Gabios rankos gali pa-

ciuos atnaujinti. Marquette Parke.

Kaina — \$25,000.

SVEIKAS, gražus, 2 butų mūras

pietiniame Brighton Parke. Alumi-

nijaus langai, atskiras gesu šildymas,

dvigubas garažas. Dabar galima gauti

už \$31,000.

2 BUTŲ gelsvų plytų 18 metų mo-

dernus namas ir ekstra didelis mūro

garažas, įrengtas beveik kaip trošas

butas gražiam, sausam, beismant.

Daug kitų priedų, greit galima užim-

ti, vertas \$60,000.

BIZNIO PREKYBAI, restoranui ar

ofisui didelis patogus mūras ant pla-

taus sklypo Marquette Parke. \$42,900.

GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Mar-

quette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant pla-

taus sklypo, gazu šildymas. Gerai vie-

toj, Marquette Parke, \$25,750.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

ELECTROS ĮRENGIMAI:

PATAISYMAI

Turli Chicago miesto įeldima,

Dirbu ir užmiešiuose greit, ga-

rantuotai ir sąžiningai.

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4358 So. Washenaw Ave.

Tel. 927-3559

DĖMESIO

92-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$98 pusemetiui automobilio

Liability apdraudimas pensininkams

Kreipis

A. LAURAITIS

4445 So. Ashland Ave.

523-8775